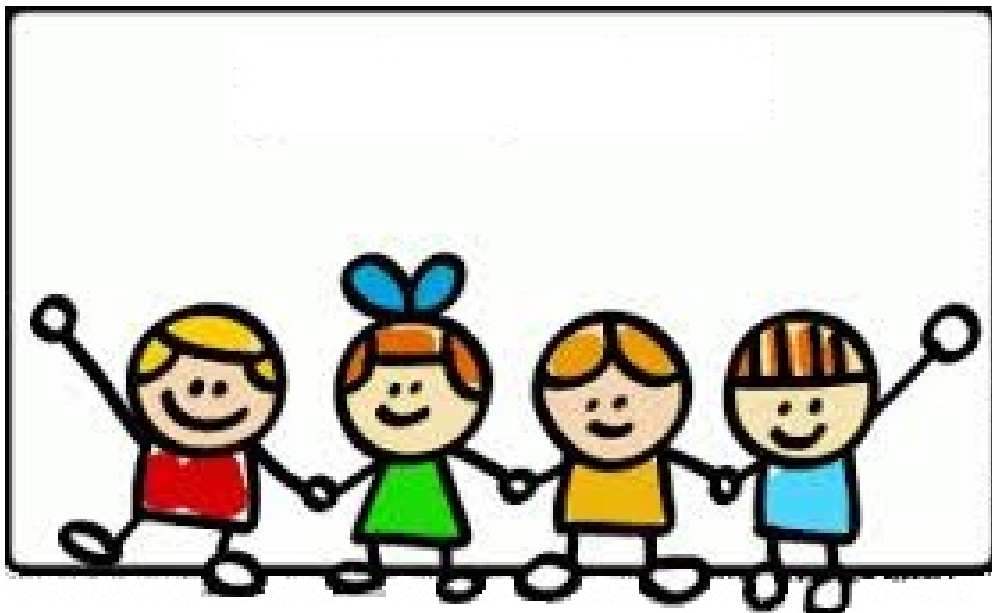

Gemeente Assen

Beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2020-2023

Gemeente Assen

Beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2020-2023

Gemeente Assen

Auteurs: Cobi van Liere en Johanan Prins
Datum: april 2020

Voorwoord

Wie op jonge leeftijd achteropraakt in het onderwijs, moet daarna alles op alles zetten om die achterstand weer in te lopen. Dat onderstreept het belang van een goede start in het onderwijs. Voor álle kinderen in Assen. Want zo krijgen zij de kans zich optimaal te ontwikkelen en een stevige basis te leggen voor hun toekomst. Toch zijn er kinderen voor wie zo'n goede start niet vanzelf gaat. Hiervoor is het onderwijsachterstandenbeleid ontwikkeld. Met dit beleid willen we achterstanden zo veel mogelijk voorkomen. En als er toch achterstanden zijn, bieden we een effectieve aanpak om deze zo snel mogelijk ongedaan te maken. Dat doen we samen met onze partners en vooral met alle ouders. Hun bijdrage is tenslotte het belangrijkste om hun kinderen de start te geven die ze verdienen.

Ik ben trots op wat we tot nu toe bereikt hebben en het goede werk dat alle professionals in Assen dagelijks doen. Zij zorgen voor kwaliteit en continuïteit in het aanbod. Dat is een waardevolle investering in de toekomst van kinderen. De komende jaren werken we samen verder aan het versterken van het aanbod van voor- en vroegschoolse educatie in Assen. Daarnaast spelen we in op ontwikkelingen in het rijksbeleid en nieuwe wetenschappelijke inzichten over interventies en programma's.

We investeren in professionalisering van pedagogisch medewerkers in de peuteropvang om een kwalitatief goed aanbod te houden. Voor die kwaliteit is het van belang elkaar scherp te houden en kritisch te kijken naar wat goed gaat en wat beter kan. We willen dat kinderen opgroeien in een omgeving die ze prikkelt, stimuleert en ruimte biedt om zichzelf en hun omgeving te ontdekken. Jonge kinderen hebben dat nodig, zij leren door te doen en te ontdekken. Zo ontwikkelen ze ook hun taalvaardigheid waarmee ze een basis leggen voor een goed toekomstperspectief!

Voor dit beleidskader hebben we samen met onze partners uit peuteropvang, onderwijs, bibliotheek en jeugdgezondheidszorg gekeken naar wat we meer en beter kunnen doen bij het voorkomen en bestrijden van achterstanden in het onderwijs. Juist die aansluiting bij de praktijk en de ervaringen van professionals geeft een goede basis voor het geactualiseerde onderwijsachterstandenbeleid. Dank daarom aan iedereen die heeft meegedacht in de werkgroep of op een andere wijze betrokken was bij de totstandkoming van dit beleidskader. Ik ga ervan uit dat we met deze goede samenwerking de komende jaren resultaten gaan boeken. Daarbij wens ik iedereen veel succes.

Bob Bergsma
Wethouder Onderwijs

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	6
Inleiding.....	7
Leeswijzer.....	8
Hoofdstuk 1. De context.....	9
Dwarsverbanden met andere beleidsterreinen	10
Hoofdstuk 2. Uitwerking van de doelen	12
Doel 1: Alle Assense kinderen vanaf 2,5 jaar kunnen naar een voorschoolse voorziening	12
Bereik en non-bereik	12
Vve-indicatie en doelgroepdefinitie	12
Vve-indicatie en toeleiding.....	13
Geen peuters tussen wal en schip.....	14
Bevorderen van gelijke kansen.....	14
Wie doet wat?	14
Doel 2: Alle Assense voor- en vroegschoolse voorzieningen hebben een hoge kwaliteit	16
Peuteropvang	16
Vroegschoolse voorzieningen	17
Kennisnetwerk jonge kind	17
Wie doet wat?	17
Doel 3: Ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind(eren)	18
Ouderactiviteiten vve	18
Verbinding met aanpak laaggeletterdheid	18
Wie doet wat?	19
Doel 4: Het voorschoolse aanbod en het (vroegschoolse) basisonderwijs in Assen sluiten naadloos op elkaar aan	21
Samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen	21
Voor elk kind passende begeleiding.....	21
Aandacht voor het resultaat.....	21
Wie doet wat?	22
Hoofdstuk 3. Aansturing & overlegstructuur	23
Gezamenlijke verantwoordelijkheid	23
Gemeentelijke regierol.....	23
Overlegstructuur	23
Monitoring en evaluatie	23

Hoofdstuk 4. Financieel kader	25
Begrippenlijst	26
Literatuurlijst	27
Bijlage 1 – Richtinggevende uitspraken college B&W 23 april 2019	28
Bijlage 2 – Data.....	29
Bijlage 3 – Wettelijke kaders	30
Bijlage 4 – Indeling in groepen en ouderbijdrage.....	32

Samenvatting

Sinds de jaren zeventig is er in Nederland specifiek onderwijsachterstandenbeleid dat zich richt op het vergroten van kansen voor kinderen. Ook Assen kent al vele jaren een onderwijsachterstandenbeleid (oab) met als doel om onderwijsachterstanden van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. Het accent ligt daarbij op voor- en vroegschoolse educatie (vve). De ambitie is om peuters en kleuters met een (taal)achterstand zo goed mogelijk voor te bereiden op de basisschool, zodat ze met zo min mogelijk achterstand naar groep 3 kunnen.

Landelijk is er sinds 2019 extra geld beschikbaar voor onderwijsachterstandenbeleid. Door een nieuwe verdeelsystematiek nam het oab-budget voor Assen toe. Dit stelt ons in staat om te kunnen blijven investeren in de kwaliteit van vve in Assen. Het grootste deel van het budget is nodig om aan de nieuwe eisen te voldoen. Zo gaat in 2020 het uren aanbod voor peuters met een taalachterstand omhoog en moeten er op termijn hbo geschoolde vve-coaches binnen de peuteropvang werkzaam zijn. De nieuwe wet- en regelgeving is de belangrijkste reden om het Assense onderwijsachterstandenbeleid te herzien.

In de afgelopen jaren zijn het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang geharmoniseerd en zijn alle basisscholen in Assen Integrale kindcentra (IKC) geworden. Daarmee zijn er schotten weggehaald om te komen tot een ononderbroken ontwikkelingslijn van kinderen van 0-13 jaar. Het onderwijsachterstandenbeleid vraagt om een integrale benadering, zowel tussen de voorschool en het basisonderwijs als tussen de vele beleidsterreinen waarmee wij beogen kinderen gelijke kansen te bieden.

In gezamenlijkheid met de partners van voor- en vroegschoolse educatie is er een nieuwe doelgroepdefinitie omschreven en zijn doelen voor de komende jaren vastgesteld. Wij streven ernaar dat elk kind vanaf 2,5 jaar tot aan het moment van overstappen naar het basisonderwijs, toegang heeft tot een goede voorschoolse voorziening. Dit kan zowel kinderopvang, peuteropvang als gastouderopvang zijn.

Goed opgeleide professionals op de groepen zijn van grote invloed op de kwaliteit van het educatieve aanbod en de pedagogische kwaliteit van de opvang. Blijvende professionalisering is noodzakelijk om de pedagogische kennis en didactische vaardigheden van de pedagogisch medewerkers te versterken en verder te ontwikkelen.

Ouders worden gestimuleerd om hun peuters deel te laten nemen aan een voorschoolse voorziening. Er komt meer nadruk te liggen op het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun kind. Ook willen we dat het voorschoolse aanbod een doorgaande lijn heeft met het basisonderwijs, zodat de overgang naar groep 1 vloeiend verloopt en niet belemmerend is voor de ontwikkeling van kinderen. Dit vraagt om een vergaande inhoudelijke samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen.

Om de ambities en doelen uit deze beleidsnotitie te behalen worden ze omgezet in concrete activiteiten, inclusief de taakverdeling, een tijdplanning en het bijbehorende budget. In overleg met de uitvoerende partijen wordt dit vastgelegd in een uitvoeringsplan. Jaarlijks evalueren we het uitvoeringsplan en stellen deze bij waar nodig.

Inleiding

In de gemeente Assen is er al sinds jaren een onderwijsachterstandenbeleid (oab). Dit beleid is erop gericht om kinderen zo vroeg mogelijk goede ontwikkelingskansen te bieden. Het rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar. In Assen ligt het accent van het onderwijsachterstandenbeleid op voor- en vroegschoolse educatie (vve). Het doel van vve is om peuters en kleuters met een (taal)achterstand zo goed mogelijk voor te bereiden op de basisschool, zodat ze met zo min mogelijk achterstand naar groep 3 kunnen.

Op basis van de nieuwste landelijke criteria heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek berekend dat in 2017 13% van de kinderen in Assen tussen de 2,5 en 4 jaar een hoog risico op een onderwijsachterstand heeft.¹ Dat zijn 135 van de 990 peuters.

Uit de gemeentelijke evaluatie van het onderwijsachterstandenbeleid blijkt dat er in de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de kwaliteit van het aanbod van vve in Assen. Het accent lag daarbij op de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool, de vroegschoolse schakelklassen, en de externe zorg. Daarmee is een goede basis gelegd. Thema's waarvoor in de komende jaren meer visie en sturing vanuit de gemeente nodig is, zijn ouderbetrokkenheid bij vve, versterken van de pedagogisch-educatieve vaardigheden van pedagogisch medewerkers, het maken van afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie en het zicht krijgen op het (non-)bereik van peuters. Parallel aan de evaluatie van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid heeft de gemeente Assen mee gedaan aan de pilot 'Herijking toezicht vve en kinderopvang' van de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs noemt in haar rapport² grotendeels dezelfde positieve ontwikkelingen en verbeterpunten en ziet dat er een goede samenwerking is tussen de gemeente en de uitvoerende partners van vve.

Nieuwe wet- en regelgeving

In mei 2018 is de Tweede Kamer akkoord gegaan met nieuw beleid voor onderwijsachterstanden.³ De verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen voor scholen en gemeenten is hierop aangepast. Door de nieuwe verdeelsystematiek is het gemeentelijk oab-budget voor Assen aanzienlijk toegenomen. De belangrijkste eisen waaraan het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid vanaf 2020 moet voldoen zijn het verhogen van het aanbod voor doelgroeppeuters vanaf 2,5 jaar van 10 uur naar 16 uur per week (vanaf 1 augustus 2020⁴) en het inzetten van hbogeschoolde vve-coaches op vve-groepen (naar verwachting vanaf 2022). Met het nieuwe budget en de nieuwe landelijke eisen wordt van de gemeenten verwacht dat zij het aanbod en de kwaliteit van vve verder vergroten. De nieuwe wet- en regelgeving is de belangrijkste reden om het Assense onderwijsachterstandenbeleid te herzien.

Nieuw gemeentelijk beleid

In Assen vinden we het belangrijk dat *alle* kinderen de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen.

¹ CBS (2017)

² Inspectie van het Onderwijs (2019)

³ In het regeerakkoord was aangekondigd dat het kabinet het onderwijsachterstandenbeleid wil versterken en heeft hiervoor structureel € 170 miljoen extra beschikbaar gesteld.

⁴ Lange tijd stond de startdatum op 1 januari 2020. In overleg met de aanbieders is er voor gekozen om in Assen 1 januari 2020 aan te houden.

Uit talrijke onderzoeken blijkt hoe essentieel de ontwikkeling van kinderen in de eerste zes levensjaren is voor het functioneren op latere leeftijd, zowel op cognitief als sociaal gebied. Kinderen leren in hun eerste levensjaren praten, ze leren de wereld om hen heen kennen, gaan met elkaar spelen en ontplooiën hun creativiteit. De rol van ouders is hierbij groot.

Ambitie en doelen

Er zijn nog steeds kinderen die bij het betreden van de basisschool een taalachterstand en/of een sociaal emotionele achterstand hebben. Om zo vroeg mogelijk gelijke kansen te kunnen creëren zorgen wij ervoor dat alle peuters in Assen kunnen deelnemen aan een kwalitatief hoogwaardig voorschools aanbod: peutervoorzieningen waar kinderen een passend aanbod krijgen en waar goed opgeleide professionals gericht zijn op het stimuleren van de ontwikkeling, met een sterke betrokkenheid van ouders en in nauwe samenwerking met het onderwijs. De kern van deze Assense ambitie vatten we als volgt samen:

Alle kinderen in Assen beginnen zonder taalachterstand aan groep 3 van de basisschool

De ambitie vertaalt zich in de volgende doelen:

1. Alle Assense kinderen vanaf 2,5 jaar kunnen naar een voorschoolse voorziening
2. Alle Assense voor- en vroegschoolse voorzieningen hebben een hoge kwaliteit
3. Ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind(eren)
4. Het voorschoolse aanbod en het (vroegschoolse) basisonderwijs in Assen sluiten naadloos op elkaar aan

Leeswijzer

Deze notitie geeft het beoogde beleid voor de komende jaren weer. Er staat beschreven *wat* we gaan doen om de doelen te behalen. Afspraken over de uitvoering, dus het *hoe*, komen in een uitvoeringsplan te staan. Deze wordt jaarlijks met betrokkenen uit het werkveld opgesteld.

Hoofdstuk 1 gaat in op de context van deze beleidsnotitie. Er wordt een beeld geschetst van ontwikkelingen in Assen die van invloed zijn op het onderwijsachterstandenbeleid. In hoofdstuk 2 worden de doelen uitgewerkt en komen verschillende onderdelen aan de orde, zoals de doelgroepdefinitie, indicatie en toeleiding, ouderbetrokkenheid, de doorgaande lijn en vroegschoolse educatie. Bij elk doel staat beschreven wie wat doet. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de aansturing van het onderwijsachterstandenbeleid, de wijze van monitoring en evaluatie en de overlegstructuur die hierbij past. Het financieel kader wordt in hoofdstuk 4 geschetst.

De beleidsnotitie bevat ook enkele bijlagen. De eerste bijlage geeft de richtinggevende uitspraken weer die het college van B&W heeft gedaan en die als kader dienen voor deze beleidsnotitie. De tweede bijlage bevat enkele gegevens over het aantal peuters van de afgelopen en toekomstige jaren. In de derde bijlage staan alle relevante wettelijke kaders. In bijlage vier wordt ingegaan op de verschillende categorieën peuters en de bijbehorende financieringsstructuur.

Hoofdstuk 1. De context

De harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang en de vorming van integrale kindcentra in Assen waren in de afgelopen jaren belangrijke ontwikkelingen waarmee schotten zijn weggehaald. Dit bevorderde een ononderbroken ontwikkelingslijn van kinderen. Een goede samenwerking tussen professionals draagt er aan bij dat elk kind een passend aanbod krijgt. Ook het onderwijsachterstandenbeleid vraagt om een integrale benadering, zowel tussen de voorschool en het basisonderwijs als tussen de vele beleidsterreinen waarmee wij beogen kinderen gelijke kansen te bieden.

Harmonisatie

Met ingang van 1 januari 2018 is de Harmonisatiewet van kracht gegaan en verviel het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderopvang. Deze wet regelt dat peuterspeelzaalwerk onder de definitie van kinderopvang komt te vallen. Voor Assen betekende dit dat de organisatie Stichting Peuterspeelzaalwerk Assen werd afgebouwd. In Assen wordt sinds 1 januari 2018 niet meer gesproken van peuterspeelzaalwerk maar van peuteropvang. Op alle gesubsidieerde peuteropvanglocaties in Assen wordt voorschoolse educatie aangeboden.

Integrale Kindcentra (IKC's)

Alle basisscholen in Assen werken volgens het concept van een Integraal kindcentrum. Dit is een type voorziening voor kinderen van 0-13 jaar waarin kinderopvang, onderwijs en buitenschoolse opvang intensief samenwerken vanuit een gezamenlijke (pedagogische) visie. De overgang van bijvoorbeeld de kinderopvang naar de basisschool kan een grote stap zijn in het leven van een kind. Een Integraal kindcentrum borgt 'de doorgaande lijn' tussen de verschillende voorzieningen en heeft mede als doel te zorgen dat kinderen in hun ontwikkeling een ononderbroken ondersteuning ervaren.

Investeren in de taalontwikkeling van kinderen werkt preventief

Uit onderzoek blijkt dat kinderen die op jonge leeftijd veel zijn voorgelezen, als adolescent beter lezen en meer gemotiveerd zijn om te lezen en als volwassene uiteindelijk een hoger opleidingsniveau bereiken.⁵ Ook woordenschat is van invloed op de schoolcarrière van kinderen.⁶ Tevens is een goede taalbeheersing belangrijk voor het verkrijgen en behouden van werk en verkleint het de kans op schooluitval, want een onderwijsachterstand is een belangrijke risicofactor voor schoolverzuim.⁷

Onderzoek naar het effect van voorschoolse educatie

Het pre-COOL onderzoek van Paul Leseman en Annemiek Veen⁸ is het eerste Nederlandse onderzoek waarin gebruik is gemaakt van een begintest en waarin peuters tussen 2 en bijna 6 jaar zijn gevolgd in hun ontwikkeling, vanaf het moment dat zij naar een voorschoolse voorziening gaan, tot op de basisschool. Uit dit onderzoek blijkt dat voorschoolse educatie (ve) eraan bijdraagt dat peuters uit de doelgroep hun achterstand grotendeels inlopen. Het onderzoek laat zien dat deelname aan ve kan compenseren voor onvoldoende stimulatie in de thuisomgeving.

⁵ Gottfried, Schlackman, Gottfried & Boutin-Martinez (2015)

⁶ Mol & Bus (2011)

⁷ Kearney (2008)

⁸ Leseman & Veen (red.) (2016)

Dwarsverbanden met andere beleidsterreinen

Het onderwijsachterstandenbeleid richt zich vooral op het bestrijden en voorkomen (preventie) van (taal)achterstanden bij kinderen, waardoor ontwikkelkansen van kinderen vergroot worden. Een goede taalbeheersing is namelijk belangrijk voor het verkrijgen en behouden van werk en verkleint de kans op schooluitval.

Er zijn binnen de gemeente meerdere beleidsterreinen die te maken hebben met het vergroten van kansen van kinderen. Vanuit een *integrale focus* op het optimaliseren van kansen voor kinderen kunnen de volgende initiatieven binnen het sociale domein elkaar gaan versterken:

- Armoedebeleid:

De gemeente Assen heeft specifiek aandacht voor armoede bij gezinnen met kinderen. Opgroeien in armoede heeft een grote impact op de toekomst van kinderen. Het voorkomen van armoede als belemmering om mee te doen in onze maatschappij vormt dan ook één van de speerpunten in het armoedebeleid. In 2020 wordt het aanbod van het Kindpakket en de Meedoenregeling Schoolgaande kinderen beter op elkaar afgestemd. Dit alles maakt onderdeel uit van het beleidsplan 'Brede aanpak armoede- en schuldhulp' die in 2020 gereed zal zijn.

- Laaggeletterdheidbeleid:

Als (één van beide) ouders laaggeletterd zijn, dan heeft dat grote invloed op de taalontwikkeling van hun kinderen. Kinderen hebben dan een veel grotere kans om op latere leeftijd ook laaggeletterd te worden.⁹ In deze beleidsnotitie leggen we de verbinding met de aanpak van laaggeletterdheid in Assen. In het nieuwe laaggeletterdheidbeleid (medio 2020 gereed) zijn ouders van jonge kinderen ook als subgroep aangemerkt.

- Jeugdhulp en passend onderwijs:

Het onderwijsachterstandenbeleid richt zich op de ondersteuning van kinderen met (risico) op achterstanden in de (taal)ontwikkeling. Naast ontwikkelingsproblemen op het gebied van taal kan er ook sprake zijn van andere problematiek. Dit vraagt een goede samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen met de jeugdhulp van de gemeente, de buurtteams en met het samenwerkingsverband voor passend onderwijs.

In de afgelopen jaren is er een zorgnetwerk voor de voorschoolse voorzieningen gerealiseerd via de aanpak van 'Samen Vroeg Erbij'. Samen Vroeg Erbij (SVE) richt zich op preventie en vroegsignalering en is bedoeld om de samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen en jeugdhulp te versterken.

- Sociaal medische indicatie

Ouders kunnen door bepaalde medische of sociale omstandigheden tijdelijk (extra) opvang voor hun kinderen nodig hebben. Wanneer de kosten niet (voldoende) gedekt worden door bestaande financieringsregelingen voor kinder- en peuteropvang hebben gemeenten de mogelijkheid om ouders in dergelijke situaties tijdelijk financieel te ondersteunen op basis van een indicatie. Deze regeling geldt voor de leeftijdsgroep 0-12 jaar.

De smi-regeling zorgt er niet alleen voor dat ouders tijd krijgen te herstellen, maar brengt ook een potentieel kwetsbare groep ouders en kinderen in beeld. Voor deze groep is het van belang om snel te signaleren of er wellicht sprake is van andere (meervoudige) problematiek en of er zwaardere hulp nodig is. De smi-regeling kan daarmee een belangrijke preventieve functie vervullen omdat het

⁹ Notten & De Wijs (2017)

mogelijk problematische opvoedsituaties aan het licht kan brengen. Via de huidige werkwijze komt deze functie onvoldoende naar voren. Het streven is om in 2020 een herziene werkwijze te hebben.

- Actieprogramma kansrijke start

De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start en een optimale ontplooiing op latere leeftijd.¹⁰ Het actieprogramma kansrijke start richt zich daarom op de gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte. Juist omdat de ontwikkeling van een kind in die periode razendsnel gaat, is het van fundamenteel belang dat deze goed verloopt. Aan het actieprogramma kansrijke start wordt onder andere invulling gegeven door het programma 'Nu Niet Zwanger' in te zetten. Het programma heeft als belangrijkste doel het voorkomen van ongeplande en ongewenste zwangerschappen in kwetsbare situaties. Dit programma wordt in 2020 in Assen uitgevoerd. Ook wordt er samenwerkt met het Verloskundig Samenwerkingsverband om kwetsbare zwangeren te signaleren en de zorg rondom deze doelgroep te verbeteren.

- Beleid 'werk, inkomen, meedoen'

In de gemeente Assen vinden we het belangrijk dat inwoners meedoen en bijdragen aan de samenleving. Bij meerdere beleidsterreinen richten we ons op het verbeteren van omstandigheden van die inwoners die dit niet zelfstandig kunnen. Eén van de belangrijkste is het beleid 'werk, inkomen, meedoen'. In dit regionale beleid – die als ondertitel 'Kadernota participatie en participatiewet in de Drentsche Aa 2020-2023' heeft – ligt de nadruk op de uitvoering van de Participatiewet en de manier waarop deze eraan kan bijdragen dat zoveel mogelijk inwoners betaald aan het werk kunnen, kunnen meedoen en/of kunnen beschikken over voldoende inkomen. De uitvoering van deze wet is onderdeel van het bredere beleid voor zelfredzaamheid, hulp en ondersteuning van inwoners.

¹⁰ Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (2017); Steegers (2014).

Hoofdstuk 2. Uitwerking van de doelen

Doel 1: Alle Assense kinderen vanaf 2,5 jaar kunnen naar een voorschoolse voorziening

Kinderen in Nederland gaan tot hun vierde jaar niet naar school. Veel kinderen gaan naar een voorschoolse voorziening. Dit is een verzamelterm voor alle formele kinderopvangmogelijkheden voor kinderen van 0-4 jaar. Er is een (kleine) groep peuters die geen gebruik maakt van een voorschoolse voorziening. Omdat uit onderzoek blijkt dat vrijwel alle kinderen die aan een voorschoolse voorziening deelnemen vooruitgaan in hun ontwikkeling¹¹ zorgen wij ervoor dat elk kind vanaf 2,5 jaar, tot aan het moment van overstappen naar het basisonderwijs, toegang heeft tot een goede voorschoolse voorziening. Een voorziening waar een omgeving gecreëerd is zodat kinderen zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen en waar een op maat gesneden ontwikkelingsaanbod is. Dit kan zowel kinderopvang, peuteropvang als gastouderopvang zijn.

Bereik en non-bereik

We vinden dat alle jonge kinderen het recht hebben zich goed te kunnen ontwikkelen en daarom willen we dat alle kinderen vanaf 2,5 jaar een voorschools aanbod kunnen krijgen en kinderen met een taalachterstand en/of sociaal emotionele achterstand al vanaf 2 jaar.

Een verhoging in het vve-aanbod

Voor peuters vanaf 2 jaar met een vve-indicatie is er vanaf 1 januari 2020 een vve-aanbod van 16 uur per week (voorheen 10-12 uur per week). Per 1 augustus 2020 is een aanbod van 16 uur vve (voor peuters vanaf 2,5 jaar) wettelijk verplicht.

Het reguliere peuteraanbod voor kinderen vanaf 2,5 jaar wordt van 1 januari 2020 uitgebreid van 6 uur naar 8 uur per week.

Vve-indicatie en doelgroepdefinitie

Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om zelf te bepalen welke kinderen in aanmerking komen voor een vve-indicatie (de definitie van de doelgroep). In Assen geven jeugdverpleegkundigen de indicaties af volgens de volgende Assense doelgroepdefinitie:

Kinderen komen in aanmerking voor een vve-indicatie als¹²:

- het kind een taalachterstand in het Nederlands heeft; en/of
- één of meerdere (omgevings)factoren een storend effect hebben op:
 - het taalaanbod in de thuissituatie van het kind; en/of
 - de taalontwikkeling en/of de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind

Bij (omgevings)factoren kan het gaan om:

- Het opleidingsniveau van de ouders (één of beide ouders/verzorgers heeft maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg);
- Laaggeletterdheid bij één of beide ouders;
- Schuldenproblematiek in het gezin;

¹¹ Leseman & Veen (red.) (2016)

¹² Voor het vaststellen van een vve indicatie wordt (daar waar relevant) gebruik gemaakt van gevalideerde screeningsinstrumenten

- Chronische ziekte bij ouder, broer of zus van het kind (lichamelijk of psychisch)*;
- Een (op andere wijze) kwetsbaar gezin*.

*Wanneer deze criteria niet van invloed zijn op de taal- en/of sociaal emotionele ontwikkeling van het kind kunnen ze onder de Sociaal Medische Indicatie vallen (bv. wanneer gezin ontlast moet worden).

Vve-indicatie en toeleiding

Nadat een peuter een vve-indicatie heeft gekregen, wijst de jeugdverpleegkundige de ouders op het vve-aanbod in Assen. Dit maakt onderdeel uit van de 'toeleiding'. Onder toeleiding verstaan wij het totale proces van (1) het signaleren van een taalachterstand, (2) het vaststellen of een kind voor vve in aanmerking komt (indiceren) en (3) het verwijzen en daadwerkelijk toeleiden naar een voorschoolse voorziening met vve tot en met de aankomst bij een vve-locatie.

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft een belangrijke taak in dit proces. De jeugdverpleegkundigen zien op de consultatiebureaus nagenoeg alle ouders met jonge kinderen. Tijdens deze bezoeken bespreken de JGZ-medewerkers met ouders het belang van een voorschools aanbod en stimuleren hen tot deelname. Aan de hand van de doelgroepdefinitie bepaalt de JGZ of een peuter voor een intensiever aanbod in aanmerking komt en geeft hiervoor een zogenoemde vve-indicatie. Vanaf 1 januari 2020 biedt de Peutermonitor¹³ de mogelijkheid om te volgen of een peuter, die een vve-indicatie heeft gekregen, ook inderdaad geplaatst is op een vve-locatie. Hiermee kan toeleiding gerichter plaats vinden.

Volgens cijfers van het CBS (2017) is het percentage doelgroepkinderen tussen 2,5 en 4 jaar 13%. Het percentage door de JGZ geïndiceerde kinderen in het 1^e kwartaal 2019 is beduidend hoger, nl. 27%. Een mogelijke verklaring is dat er de afgelopen jaren een brede doelgroepdefinitie gehanteerd werd, waarbij ook peuters een vve-indicatie kregen alleen op basis van omgevingsfactoren. Met ingang van 1 januari 2020 geldt de nieuwe doelgroepdefinitie, waarbij de focus meer ligt op een daadwerkelijke taalachterstand of omgevingsfactoren die daar een storend effect op hebben. De verwachting is dat daardoor het aantal geïndiceerde kinderen in de komende jaren afneemt en de cijfers een beter beeld geven van het aantal kinderen met een achterstand in de taalontwikkeling of sociaal emotionele ontwikkeling.

	Peilmoment	Aantal peuters	Bron
Totaal 2,5 - 4 jarigen	1 januari 2019	945	Assen in cijfers
Totaal aantal 2,5 - 4 jarigen met een vve-indicatie van de JGZ	Q1 2019	253 (=27% van 945)	Peutermonitor
Aantal peuters met een vve-indicatie op locaties met voorschoolse educatie	Q1 2019	89 (=35% van 253)	Peutermonitor

Nulmeting	Norm (doelstelling)			
2019	2020	2021	2022	2023
35%	50%	75%	90%	100%

¹³ De Peutermonitor is een monitoringsinstrument die ontwikkeld is door Innovatienul13. Zie ook hoofdstuk 3, onder het kopje 'Monitoring en evaluatie'.

Ondanks inspanningen van de afgelopen jaren om te bereiken dat alle peuters met een vve-indicatie naar een voorschoolse voorziening gaan is er nog steeds geen 100% bereik. Om het aantal niet-bereikte peuters te verkleinen is er in Assen een actievere aanpak nodig. Deze aanpak kan per wijk verschillend zijn. Waar in de ene wijk de nadruk ligt op het op het motiveren en meekrijgen van ouders is in andere buurten informatie over openingstijden of dichtstbijzijnde voorzieningen voldoende. Vanwege deze wijk specifieke kenmerken krijgen de JGZ, de welzijnsorganisatie (buurtteams) en de voorschoolse voorzieningen gezamenlijk de opdracht om de toeleiding van alle peuters verder te optimaliseren. In de afgelopen jaren is gebleken dat een persoonlijke benadering van ouders en praktische hulp bij de inschrijving bij een voorschoolse voorziening veel effect heeft. Daarnaast blijven ook de leerkrachten en pedagogisch medewerkers een rol houden bij het signaleren van gezinnen met peuters die nog geen gebruik maken van de voorschoolse voorzieningen, omdat zij veel contact hebben met ouders.

Geen peuters tussen wal en schip

De gemeente Assen zorgt dat er voor alle peuters van 2,5-4 jaar plaats is op één van de voorschoolse voorzieningen in de stad. De gemeente subsidieert peuterplaatsen voor die peuters van wie de ouders geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag van de belastingdienst. Daarnaast subsidieert de gemeente peuterplaatsen voor kinderen van 2-4 jaar met een vve-indicatie. We streven ernaar dat ouders van peuters met een vve-indicatie het aanbod van 16 uur vve daadwerkelijk gaan afnemen, zodat hun kinderen optimaal van het aanbod kunnen profiteren. Mocht blijken dat ouders desondanks niet van het volledige aanbod gebruik maken dan gaan we hierover in gesprek met het werkveld om te bespreken hoe dit verbeterd kan worden. De gemeente neemt een substantieel deel van de financiering van de vve-plaatsen voor haar rekening om zo de toegankelijkheid voor deelname aan vve vergroten. Voor ouders zijn de kosten daardoor laag. In ruil daarvoor verwachten we van ouders van kinderen met een vve-indicatie dat ze deelnemen aan de ouderactiviteiten vve. Vanuit de peuteropvanglocaties zal dat actief gestimuleerd worden.

De subsidie voor peuteropvang stopt als een kind ingeschreven is bij de basisschool. Over het algemeen vindt de inschrijving plaats in de eerste maanden nadat een kind 4 jaar is geworden. Uitzondering voor de duur van gemeentelijke subsidie is in individuele gevallen mogelijk.

Bevorderen van gelijke kansen

Binnen de gesubsidieerde peuteropvang willen we zoveel mogelijk gemixte peutergroepen, dat wil zeggen dat peuters met en zonder vve-indicatie en/of met en zonder kinderopvangtoeslag bij elkaar in de groep zitten, omdat we segregatie in de voorschoolse periode onwenselijk vinden. Door peuters met verschillende achtergronden van jongs af aan samen op te laten groeien willen we gelijke kansen voor kinderen creëren en voorkomen dat (ontwikkelings)kansen van peuters afhangen van hun achtergrond. Voor daadwerkelijke integratie zijn er ook inspanningen nodig richting ouders, zij bepalen immers of (jonge) kinderen elkaar ook na en buiten de peuteropvang tijd zien.

Wie doet wat?

De gemeente

- Zorgt voor voldoende aanbod van peuteropvangplaatsen met voorschoolse educatie (in aantal en spreiding) en voorziet deels in de kosten van ouders.
- Geeft JGZ, de welzijnsorganisatie (buurtteams) en de voorschoolse

voorzieningen de opdracht om de toeleiding van de peuters naar de voorschoolse periode te optimaliseren.

Jeugdgezondheidszorg

- Signaleren achterstanden in de taal- en/of sociaal emotionele ontwikkeling bij kinderen.

- Bepalen aan de hand van de gemeentelijke doelgroepdefinitie of een peuter een vve-indicatie krijgt.
- Maken bij het vaststellen van een vve-indicatie (daar waar relevant) gebruik van screeningsinstrumenten.
- Wijzen ouders op het belang van een voorschools aanbod en stimuleren hen tot deelname.
- Nemen contact op met ouders wanneer blijkt dat een peuter met een vve-indicatie niet op een voorschoolse voorziening met vve is geplaatst.

Welzijnsorganisatie (buurtteams)

- Stimuleren ouders van jonge kinderen om gebruik te maken van het voorschoolse aanbod in Assen.
- Bieden indien nodig praktische hulp bij de inschrijving bij een voorschoolse voorziening.

Gesubsidieerde peuteropvangaanbieders

- Zetten zich in om alle peuters te bereiken en werken hierin samen met de JGZ, de welzijnsorganisatie (buurtteams) en het basisonderwijs.
- Bieden ouders en peuters een passend aanbod zonder daarbij rekening te houden met de wijze van financiering.
- Stimuleren ouders om hun peuters gebruik te laten maken van de maximale uren vve.

Doel 2: Alle Assense voor- en vroegschoolse voorzieningen hebben een hoge kwaliteit

Kinderen met een taal-/ontwikkelingsachterstand kunnen een groot deel hiervan inhalen wanneer zij deelnemen aan een voorschoolse voorziening van hoge kwaliteit. Daarom willen we in Assen dat gesubsidieerde peutervoorzieningen meer bieden dan het minimale kwaliteitsniveau volgens de wet- en regelgeving¹⁴. Vooral het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch-medewerkers, het werken met een vve-programma en het aanbod van begeleid spel en ontwikkelingsstimulerende activiteiten zijn van belang voor een hoge kwaliteit.¹⁵

In de afgelopen jaren is er al een kwaliteitsimpuls aan vve gegeven. Dit willen we de komende jaren verder doorzetten. De concretisering van de kwaliteit staat beschreven in een gemeentelijk kwaliteitskader. GGD Drenthe inspecteert jaarlijks de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen volgens de wettelijke basiseisen en adviseert de gemeente Assen over haar constatering. Bij de gesubsidieerde peuteropvanglocaties inspecteert GGD Drenthe daarnaast op de gemeentelijke eisen.

Peuteropvang

De gesubsidieerde peuteropvanglocaties beschikken over gecertificeerde en kundige medewerkers. In het verlengde van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) en in aansluiting op onze eigen ambities is blijvende professionalisering noodzakelijk. Goed opgeleide professionals op de groepen zijn van grote invloed op de kwaliteit van het educatieve aanbod en de pedagogische kwaliteit van de opvang. We willen daarom de pedagogische kennis en didactische vaardigheden van de pedagogisch medewerkers versterken en verder ontwikkelen. Een hoge pedagogisch-educatieve kwaliteit zorgt ervoor dat kinderen zich op een optimale manier kunnen ontwikkelen.

Met educatieve kwaliteit wordt bedoeld: 'de vaardigheden van pedagogisch medewerkers om in interactie met kinderen de denkontwikkeling, het redeneervermogen en de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren, en om kinderen te stimuleren doelgerichte spelwerkactiviteiten uit te voeren, voort te zetten en af te maken.'^a Een hoge educatieve kwaliteit van de voorschoolse voorziening is van belang voor de ontwikkeling van de aandachtfunctie, wat een belangrijke voorspeller is voor latere schoolse vaardigheden.^b Ook uit internationaal onderzoek blijkt dat een hogere, met name educatieve, kwaliteit van voorschoolse voorzieningen leidt tot een betere sociale ontwikkeling, tot een grotere mate van zelfregulatie en tot beter ontwikkelde cognitieve vaardigheden (waaronder taalvaardigheden).^c

^{a b} Bron: Leseman & Veen (red.) (2016).

^c In de nota van toelichting op de wetswijziging Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie worden verschillende onderzoeken genoemd. Zie: <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/stb-2017-184.html#n5>

De gemeente wil investeren in het versterken van de educatieve kwaliteit van vve-professionals en in opbrengstbewust werken. In aanvulling op de vve-opleidingsplannen van peuteropvangaanbieders stelt de gemeente hiervoor budget beschikbaar.

De regie op deze deskundigheidsbevordering komt bij de peuteropvangaanbieders te liggen. De inzet van HBO-geschoolde vve-coaches, naar verwachting in 2022, kan hier goed op aansluiten.

¹⁴ Zie bijlage 3 voor de wettelijke kaders.

¹⁵ Slot & Leseman (2019)

Vroegschoolse voorzieningen

Met vroegschoolse voorzieningen worden de groepen 1 en 2 van de basisschool bedoeld. Het basisonderwijs is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie beoordeelt de scholen op hun kwaliteit. Hierbij is het Waarderingskader Primair Onderwijs van de Onderwijsinspectie richtinggevend.

De gemeentelijke bijdrage aan het versterken van de kwaliteit van de vroegschoolse educatie is in de afgelopen jaren vormgegeven via subsidiemogelijkheden voor zes schakelklassen. In deze schakelklassen wordt intensieve extra taalondersteuning geboden voor leerlingen in groep 1 en 2, vooral bedoeld voor kleuters die deze extra taalondersteuning nodig hebben. In 2020 gaan we evalueren of de inzet van schakelklassen voldoende bijdraagt aan de doelstelling van de vroegschoolse educatie.

Kennisnetwerk jonge kind

De gemeente wil samenwerking tussen kennisinstellingen en de praktijk stimuleren om een kwalitatief aanbod voor alle peuters te kunnen blijven bieden. Daarom willen we een 'kennisnetwerk jonge kind' oprichten en faciliteren, waarin de (pedagogisch) medewerkers van de voor- en vroegschoolse voorzieningen, de kennisinstellingen en de gemeente met elkaar in gesprek blijven om de kwaliteit van het aanbod te blijven verbeteren. Daardoor kunnen we de beschikbare kennis en expertise beter benutten en uitwisselen.

Wie doet wat?

De gemeente

- Belegt het houden van toezicht op de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen bij GGD Drenthe (landelijke en Assense eisen).
- Stelt voor peuteropvangaanbieders budget beschikbaar voor aanvullende scholing van vve-professionals t.b.v. de educatieve kwaliteit.
- Stelt budget beschikbaar voor het 'kennisnetwerk jonge kind'.

Gesubsidieerde peuteropvangaanbieders

- Spannen zich in voor een hoge pedagogisch-educatieve kwaliteit.
- Nemen deel aan het 'kennisnetwerk jonge kind'.

Vroegschoolse voorzieningen

- Rapporteren jaarlijks de effecten van de schakelklassen.
- Nemen deel aan het 'kennisnetwerk jonge kind'.

Doel 3: **Ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind(eren)**

Het bestrijden van onderwijsachterstanden is niet mogelijk zonder actieve betrokkenheid van ouders. In dit onderwijsachterstandenbeleid ligt de focus op het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun kind. Er is sprake van gezamenlijk partnerschap, want ouderbetrokkenheid is een verantwoordelijkheid van ouders én de voor- en vroegschoolse voorzieningen. We zien hierbij ook een rol voor de welzijnsorganisatie (buurteams).

In aansluiting op het eigen ouderbeleid van de peuteropvangaanbieders richt de gemeentelijke visie op ouderbetrokkenheid zich vooral op ouders van kinderen met een vve-indicatie. De gemeente faciliteert een actieve participatie van ouders met als doel dat:

- Ouders weten hoe het staat met de ontwikkeling van hun kind.
- Ouders weten hoe zij thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren.

Actieve betrokkenheid van ouders is één van de belangrijkste factoren voor de ontwikkeling en het schoolsucces van kinderen. Het streven is een gezamenlijk partnerschap om kinderen het benodigde klimaat te bieden waarin zij zich optimaal kunnen ontplooiën. Hiervoor zullen ouderactiviteiten worden georganiseerd.

Ouderactiviteiten vve

De peuteropvanglocaties zorgen ervoor dat er regelmatig uitwisseling met ouders plaats vindt over de ontwikkeling van hun kind zodat zij in gezamenlijkheid de kinderen zo goed mogelijk kunnen begeleiden en ondersteunen. Naar aanleiding van de oudergesprekken vindt er jaarlijks een analyse plaats om te bepalen welke wensen en behoeften ouders hebben met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind. Deze analyses leveren de input voor het activiteitenaanbod voor ouders van kinderen met een vve-indicatie. Dit wordt jaarlijks vertaald in een stedelijk plan van aanpak.

De focus van ouderactiviteiten vve ligt op de wijken waar relatief veel kinderen wonen die voor een vve-indicatie in aanmerking komen.¹⁶ Voor deze ouders worden specifieke activiteiten georganiseerd. Voorschoolse voorzieningen gaan hier samen met ouders, de welzijnsorganisatie (buurtteams), JGZ en de bibliotheek vorm aan geven. De ouderactiviteiten vve worden stadsbreed gecoördineerd. Om te bevorderen dat er meer samenhang in de uitvoering van deze ouderactiviteiten ontstaat en er meer maatwerk mogelijk is, gaan we met de hiervoor genoemde partners nieuwe afspraken maken.

De bibliotheek heeft de rol om scholen en organisaties voor peuteropvang te helpen bij het op peil houden van boekencollecties en hoe peuterboeken actief gebruikt kunnen worden bij de taalontwikkeling. Daarnaast heeft de bibliotheek een rol om de pedagogisch medewerkers te adviseren over de wijze waarop ouders gestimuleerd kunnen worden om voor te lezen.¹⁷

Verbinding met aanpak laaggeletterdheid

Eén van de doelen van ouderbetrokkenheid is dat ouders thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Als (één van beide) ouders laaggeletterd zijn heeft dat grote (negatieve) invloed op de taalontwikkeling van hun kinderen: kinderen hebben dan een veel grotere kans om op latere leeftijd

¹⁶ Volgens de gegevens van het CBS (2017) zijn dat: Lariks, Noorderpark, Assen Oost, Assen West en Pittelo.

¹⁷ In 2020 komt er een nieuwe visie op cultuur, waar de rollen en taken van de bibliotheek ook aan de orde komen.

ook laaggeletterd te worden.¹⁸ Alle reden om het vergroten van ouderbetrokkenheid te koppelen aan een effectieve taalaanpak voor laagtaalvaardige ouders.

Het is dus van belang om tijdens de contactmomenten met ouders de signalen van laaggeletterdheid te herkennen en ouders door te verwijzen. Uit onderzoek blijkt dat het bewustzijn bij professionals over het belang van geletterde ouders voor de taalontwikkeling van hun kind, niet altijd aanwezig is.¹⁹ Dit willen we verbeteren, want de consultatiebureaus, de voorschoolse voorzieningen en het onderwijs zijn de plekken waar taalarme gezinnen kunnen worden gevonden. Bovendien kan juist bij deze instellingen een link worden gelegd tussen de taalontwikkeling van kinderen en het taalniveau van hun ouders.

Voor bovenstaande is het nodig dat de expertise van professionals in consultatiebureaus, de voorschoolse voorzieningen en het onderwijs wordt vergroot om laagtaalvaardige ouders te signaleren, het gesprek aan te gaan en hen eventueel in contact te brengen met het Taalhuis²⁰.

Via ouderactiviteiten vve willen we laagtaalvaardige ouders motiveren om ook zelf een taaltraject te volgen. Juist omdat het belang van het kind centraal staat zullen ouders sneller geneigd zijn om ook aan hun eigen ontwikkeling te werken, in de wetenschap dat dit hun kind ten goede komt. Dit vraagt om het doorontwikkelen van een specifiek aanbod waarbij ouderactiviteiten vve en taalles op inhoud gekoppeld worden aan de expertise van het Taalhuis.

Wie doet wat?

¹⁸ Notten & De Wijs (2017)

¹⁹ Raaijmakers & Lankhorst (2017)

²⁰ 'Het Taalhuis' staat voor de gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid door Bibliotheek Assen, Vaart Welzijn, het Taalhuis, Drenthe College, WPDA, GKB, Humanitas en de gemeente Assen. Daarnaast is het Taalhuis een fysieke locatie in Assen waar laaggeletterden terechtkunnen met hun taalvraag.

Gemeente

- Maakt met de betrokken partners nieuwe afspraken over de stedelijke coördinatie van de ouderactiviteiten vve.

Het Taalhuis

- Verzorgt de scholing 'signaleren van laaggeletterdheid' voor professionals.
- Zorgt ervoor dat ouderactiviteiten en taalaanbod voor laagtaalvaardige ouders elkaar inhoudelijk versterken.

Ouders van kinderen met een vve-indicatie

- Nemen deel aan ouderactiviteiten die gericht zijn op de betrokkenheid van ouders bij vve en stimulering van de ontwikkeling van hun kind.

Jeugdgezondheidszorg

- Herkennen de signalen van laaggeletterdheid bij ouders, gaan het gesprek aan en brengen hen eventueel in contact met het Taalhuis.

Voor- en vroegschoolse voorzieningen

- Analyseren jaarlijks de wensen en behoeften die ouders hebben met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind.
- Zorgen ervoor dat er regelmatig uitwisseling met ouders plaats vindt over de ontwikkeling van hun kind, zodat zij de kinderen samen optimaal kunnen begeleiden en ondersteunen.
- Stimuleren ouders van kinderen met een vve-indicatie actief om deel te nemen aan ouderactiviteiten vve.
- Herkennen de signalen van laaggeletterdheid bij ouders, gaan het gesprek aan en brengen hen eventueel in contact met het Taalhuis.

Bibliotheek

- Ondersteunt scholen en organisaties voor peuteropvang bij het op peil houden van boekencollecties en hoe peuterboeken actief gebruikt kunnen worden bij de taalontwikkeling.
- Ondersteunt pedagogisch medewerkers en leerkrachten over de wijze waarop ouders gestimuleerd kunnen worden om voor te lezen.

Doel 4: Het voorschoolse aanbod en het (vroegschoolse) basisonderwijs in Assen sluiten naadloos op elkaar aan

De voorschoolse voorzieningen zijn een goede voorbereiding op het basisonderwijs. We willen dat het voorschoolse aanbod een doorgaande lijn heeft met de basisschool, waarbij de overgang naar groep 1 – en vervolgens naar alle groepen die volgen – vloeiend verloopt en niet belemmerend is voor de ontwikkeling van kinderen. Vooral voor doelgroepkinderen lijkt dit van groot belang om resterende achterstanden in te halen.²¹ Dit vraagt om een vergaande inhoudelijke samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen.

Samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen

We vinden het belangrijk dat het pedagogisch-educatief klimaat zich richt op de brede ontwikkeling van het kind, met specifieke aandacht voor de taalontwikkeling. Uiteraard moet hierbij nadrukkelijk aandacht zijn voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. De voorschoolse voorziening zorgt samen met de basisschool voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen. Het belang van een doorgaande lijn is in diverse onderzoeken aangetoond.²²

De belangrijkste factor voor een doorgaande lijn is de wijze waarop professionals naar kinderen kijken en hun ontwikkeling stimuleren. Duidelijkheid over doelen en begrippen vergemakkelijkt de onderlinge communicatie, een eenduidige registratie en de overdracht van kinderen. Professionals gaan steeds meer dezelfde ‘taal’ spreken; de ene professional gaat verder daar waar de ander is gebleven. Daarom willen we dat professionals van de gesubsidieerde peuteropvanglocaties en het onderwijs gezamenlijk betekenis gaan geven aan het begrip ‘brede ontwikkelingsstimulering’ en dit vertalen binnen hun ontwikkelvolgsysteem.

Om de doorgaande lijn te versterken stellen de peuteropvanglocaties en basisschool gezamenlijk doelen vast en spreken ze af hoe ze de samenwerking vormgeven om de doelen te halen.

Voor elk kind passende begeleiding

Er is meer samenhang nodig in de interne zorgstructuur rondom kinderen van 0-6 jaar. Vooral kinderen die extra ondersteuning nodig hebben zijn erbij gebaat dat er vroegtijdig overleg is over een goede aanpak en een vloeiende overgang naar het basisonderwijs. De kennis van de experts van voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs kunnen hiervoor over en weer benut worden.

Voor externe zorg is er in de afgelopen jaren een zorgnetwerk voor de voorschoolse voorzieningen gerealiseerd via de aanpak van ‘Samen vroeg erbij’. Deze samenwerking wordt als positief ervaren. Met de komst van hbo-gechoolde vve-coaches (naar verwachting in 2022) gaan we bekijken hoe deze functie en die van de Interne Begeleider zich verhouden tot de interne en externe zorgstructuur. Wellicht dat een slimme combinatie van beide functies leidt tot een op maat gesneden begeleiding.

Aandacht voor het resultaat

Peuters moeten op de voorschoolse voorzieningen het aanbod krijgen dat aansluit op hun ontwikkeling. De gemeente stelt het werken met een vve-programma op de gesubsidieerde peuteropvanglocaties verplicht. Als gemeente schrijven we niet voor welk programma er gebruikt moet worden, maar wel dat het gehanteerde programma evidence based moet zijn.

²¹ Slot & Leseman (2019)

²² Slot & Leseman (2019); Veen, Ledoux, Emmelot & Gevers Deynoot-Schaub (2019)

Ook wil de gemeente sturen op inhoudelijke resultaten van de samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat de professionals van de voorschoolse voorziening en van de basisschool vanuit een gezamenlijke visie werken.

Vroegschoolse educatie in het basisonderwijs

De gemeente verwacht van het basisonderwijs dat zij zich maximaal inspannen om hun aanbod aan te laten sluiten op de voorschoolse educatie en om de (taal)ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Hiervoor krijgen basisscholen (op basis van CBS-indicatoren) via de lumpsum een bedrag dat bestemd is voor het bestrijden van onderwijsachterstanden.

Basisscholen hebben er baat bij dat zij al vooraf kennis hebben van de ontwikkeling van de kinderen die starten in groep 1. Daarom is het belangrijk dat alle beschikbare en relevante informatie hierover goed overgedragen wordt van de voorschoolse voorziening naar de basisschool, mits daar toestemming voor wordt gegeven door de ouder(s)/wettelijk vertegenwoordiger(s). Bij kinderen die meer ondersteuning nodig hebben en bij kinderen met een vve-indicatie moet er een warme overdracht plaats vinden.

Resultaatafspraken

Voor het zichtbaar maken van behaalde resultaten zijn observatie- en registratiesystemen waardevolle instrumenten. Goede observaties en registraties leiden tot meetbare ontwikkelopbrengsten. Het laat de voortgang van de ontwikkeling zien van peuters en kleuters. Daarnaast kan een vertaling van deze gegevens naar groeps-, locatie- en stedelijk niveau als indicator dienen voor de effecten van het onderwijsachterstandenbeleid.

Met de schoolbesturen maken we afspraken over het sturen op doelen en de kwaliteit van de uitvoering. Concrete resultaatafspraken worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Deze afspraken staan in het uitvoeringsplan.

Wie doet wat?

De gemeente

- Neemt initiatief voor het jaarlijks maken van resultaatafspraken over vroegschoolse educatie.
- Maakt bij de invoering van de hbo-coaches vve afspraken over hoe zich dit verhoudt tot de interne en externe zorgstructuur.

Vroegschoolse voorzieningen

- Spannen zich in om hun aanbod aan te laten sluiten op de voorschoolse educatie.

Gesubsidieerde peuteropvangaanbieders en vroegschoolse voorzieningen

- Zetten zich in voor een goede samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen.
- Geven gezamenlijk betekenis aan het begrip 'brede ontwikkelingsstimulering' en vertalen dit binnen hun ontwikkelvolgsysteem.
- Zorgen voor een goede overdracht (van de voorschoolse voorziening naar de basisschool) van alle beschikbare en relevante informatie over kinderen. Er is een warme overdracht bij kinderen die meer ondersteuning nodig hebben en kinderen die op de voorschoolse voorziening een vve-indicatie hadden.
- Zorgen voor ondersteuning die passend is voor kinderen met bijzondere (zorg)vragen en werken hierin samen met andere deskundige partijen.

Hoofdstuk 3. Aansturing & overlegstructuur

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

De gemeente heeft een verplichting om voor alle doelgroeppeuters in Assen een hoogwaardig voorschools aanbod te hebben. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de (kwaliteit van de) vroegschoolse educatie. De gemeente, schoolbesturen en de voorschoolse voorzieningen zetten zich gezamenlijk in om *alle* kinderen de mogelijkheid te bieden om zich optimaal te ontwikkelen.

Gemeentelijke regierol

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid. Dit beleidsterrein kent meerdere regels en wetten naast elkaar waardoor het aan overzicht kan ontbreken. De gemeente Assen ziet het als haar taak om hier eenheid en samenhang in aan te brengen om te voorkomen dat het beleid verwordt tot een lappendeken van allerlei losse activiteiten. De kaders, ambitie en doelen in deze notitie vormen de verbinding voor alle partijen die betrokken zijn bij het onderwijsachterstandenbeleid in Assen. De gemeente zet de taken uit bij partners in Assen en samen dragen deze bij aan het behalen van de doelen. Vanuit haar regierol stuurt en faciliteert de gemeente hierop.

Verder biedt de gemeente een platform voor overleg om afspraken te maken. Wettelijk is de gemeente Assen verplicht om minstens één keer per jaar overleg te voeren met de schoolbesturen en de houders van kindcentra over:

- de doelgroepdefinitie;
- de toeleiding naar voor- en vroegschoolse educatie;
- de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie;
- resultaten van vroegschoolse educatie; en
- het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.

Overlegstructuur

In de komende jaren zal er structureel overlegd worden over (onderdelen van het) onderwijsachterstandenbeleid en vve, om de samenwerking verder vorm te geven en gezamenlijk de voortgang te volgen. In Assen vindt er drie keer per jaar het 'Bestuurlijk Overleg Lokaal Onderwijs Assen 0-12 jaar' plaats, waar bestuurders van de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties en de wethouder Onderwijs van de gemeente aan deelnemen. Hier staat minstens één keer per jaar het onderwijsachterstandenbeleid/vve op de agenda.

In een werkgroep vindt afstemming plaats over de uitvoering, onder voorzitterschap van de gemeente. Deze werkgroep stelt jaarlijks het uitvoeringsprogramma op en bestaat uit beleidsadviseurs onderwijs van de gemeente en vertegenwoordigers van de schoolbesturen, de aanbieders van peuteropvang, de jeugdgezondheidszorg, de welzijnsinstelling en de bibliotheek.

Monitoring en evaluatie

De gemeente Assen monitort de resultaten van het onderwijsachterstandenbeleid om te volgen in hoeverre gemaakte afspraken leiden tot de realisatie van de ambitie en doelen. De uitkomsten

worden tenminste jaarlijks besproken met de betrokken partijen. Op basis van de uitkomsten bepalen gemeente en partijen of ze op de goede weg zijn of dat ze afspraken moeten aanpassen. Vanuit haar regierol neemt de gemeente hiervoor het initiatief. Voor monitoring en evaluatie zetten we de volgende instrumenten in:

De Peutermonitor

De Peutermonitor (een monitoringsinstrument) brengt relevante informatie over het peuteraanbod, het peuterbereik en de financiën bijeen. De aanbieders van peuteropvang, de GGD en gemeente leveren gegevens aan en de Peutermonitor zet deze om in anonieme data. Via een dashboard zijn deze gegevens op elk moment in te zien door de verschillende gebruikers.

Evaluatie

Naast cijfermatige informatie willen we ook weten wat de achtergronden zijn van successen en knelpunten. In een jaarlijks op te stellen voortgangsrapportage wordt ingegaan op de doelen uit de beleidsnotitie en indien nodig worden de doelen bijgesteld.

Hoofdstuk 4. Financieel kader

Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid zullen de volgende financiële middelen ingezet worden:

- a. Doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid
- b. Decentralisatieuitkering (Asschermiddelen)
- c. Lokaal onderwijsachterstandenbudget

a. Doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid

De jaarlijkse uitkeringen voor onderwijsachterstandenbeleid vanuit het Rijk worden gebaseerd op gemeentelijke achterstandsscores van twee en drie jaren daarvoor. Zo is het bedrag voor 2020 gebaseerd op de scores van 2017 en 2018 en de uitkering voor 2021 op scores van 2018 en 2019. In onderstaand overzicht wordt uitgegaan van een constant bedrag.

b. Decentralisatieuitkering (Asschermiddelen)

In 2016 hebben het rijk en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt met als doel dat alle peuters gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening.²³ Gemeenten krijgen voor dit doel een decentralisatie uitkering. Voor Assen is dit jaarlijks € 123.179,-.

c. Lokaal onderwijsachterstandenbudget

Ieder jaar wordt in de gemeentelijke begroting de hoogte van de beschikbare middelen uit het gemeentefonds vastgesteld door de gemeenteraad.

In een jaarlijks op te stellen uitvoeringsplan worden de middelen verdeelt over de verschillende posten. Voor de komende jaren zijn voor het onderwijsachterstandenbeleid de volgende financiële middelen beschikbaar:

	2020	2021	2022	2023
Doeluitkering onderwijsachterstanden	€ 1.383.114	€ 1.383.000	€ 1.383.000	€ 1.383.000
Decentralisatieuitkering (Asschermiddelen)*	€ 123.179	€ 123.179	€ 123.179	€ 123.179
Lokaal onderwijsachterstandenbudget	€ 483.701	€ 493.701	€ 431.701	€ 444.701
Totaal beschikbaar	€ 1.989.994	€ 1.999.880	€ 1.937.880	€ 1.950.880

*Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk of deze middelen ook voor 2022 en 2023 beschikbaar zijn. Mochten de Asschermiddelen (gedeeltelijk) wegvallen dan kan dit leiden tot een heroverweging van het beschikbare budget voor onderwijsachterstanden.

Van de schoolbesturen wordt verwacht dat het budget dat zij van het rijk krijgen voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, hier ook voor wordt ingezet.

²³ Kamerbrief Lodewijk Asscher (2016, 27 mei)

Begrippenlijst

Integraal kindcentrum (IKC) – is een type voorziening voor kinderen van 0-13 jaar waarin kinderopvang, onderwijs en buitenschoolse opvang bij elkaar zitten en één integrale visie hebben. Alle basisscholen in Assen zitten in een IKC. Het begrip IKC vervangt het begrip ‘Alles in 1-scholen’ (afgekort als A1-scholen), welke voorheen in Assen werd gebruikt.

Kinderopvang – is een verzamelterm voor verschillende formele kinderopvangmogelijkheden waarop de kinderopvangtoeslag van kracht is, zoals een kinderdagverblijf, peuteropvang, opvang bij een gastouder of buitenschoolse opvang.

Peuteropvang – is een vorm van kinderopvang. In Assen wordt sinds 1 januari 2018 niet meer gesproken van peuterspeelzaalwerk maar van peuteropvang. Op alle gesubsidieerde peuteropvanglocaties in Assen wordt *voorschoolse educatie* aangeboden.

Voor- en vroegschoolse educatie (vve) – is een onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid (oab). Het doel van voor- en vroegschoolse educatie is kinderen met een risico op taalachterstand (vanwege kenmerken in hun omgeving) een betere start te geven in groep 3 van de basisschool.

Voorschoolse educatie (ve) – is gericht op peuters van 2,5 tot 4 jaar oud met (risico op) een taalachterstand en/of sociaal emotionele achterstand en wordt verzorgd op de meeste peuteropvanglocaties.

Vroegschoolse educatie – is gericht op kleuters met (risico op) een taalachterstand en wordt verzorgd op een *vroegschoolse voorziening*.

Voorschoolse voorziening – is een verzamelterm voor alle formele kinderopvangmogelijkheden voor kinderen van 0-4 jaar. NB: voorschoolse voorziening dient niet verward te worden met voorschoolse opvang (een vorm van buitenschoolse opvang).

Vroegschoolse voorziening – Hiermee worden de groepen 1 en 2 van de IKC's met een schakelklas bedoeld.

Literatuurlijst

CBS (2017). Een online dashboard geraadpleegd op https://dashboards.cbs.nl/v1/onderwijskansen_180543/

Gottfried, A.W., Schlackman, J., Gottfried, A.E. & Boutin-Martinez, A.S. (2015). 'Parental Provision of Early Literacy Environment as Related to Reading and Educational Outcomes Across the Academic Lifespan'. *Parenting Science and Practice*, 15/1, 24-38.

Inspectie van het Onderwijs (2019). *Onderzoek gemeente. Rapport onderzoek naar vve en kinderopvang*. Geraadpleegd op <https://www.onderwijsinspectie.nl/>

Kamerbrief Lodewijk Asscher (2016, 27 mei). *Betere kwaliteit, betere toegankelijkheid in de kinderopvang*. En de bijlage bij de brief: *Bestuurlijke afspraken: een aanbod voor alle peuters*.

Kearney, C.A. (2008). School absenteeism and school refusal behavior in youth: A contemporary review. *Clinical Psychology Review*, 28, 451-471.

Leseman, P. & Veen, A. (red.) (2016). *Ontwikkelingen van kinderen en relatie met kwaliteit van voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

Mol, S.E. & Bus, A.G. (2011). 'Lezen loont een leven lang: de rol van vrijetijdslezen in de taal- en leesontwikkeling van kinderen en jongeren.' *Levende Talen Tijdschrift*, 12/3, 3-15.

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (2017). *Gezonde, kansrijke en veilige nieuwe generatie* (position paper). Geraadpleegd op <https://www.ncj.nl/>

Notten, N., & Wijs, F. de (2017). *Een beeld van de laaggeletterde ouder: Een onderzoek naar achtergrondkenmerken, leesopvoeding en taalprestaties in laaggeletterde gezinnen*. Amsterdam: Stichting Lezen.

Raaijmakers, M.-A. & Lankhorst, H. (2017). *De cyclus van laaggeletterdheid doorbreken*. Geraadpleegd op <https://www.kunstvanlezen.nl>

Slot, P. & Leseman, P. (2019). *Investeren in kinderen van 0-12 jaar. Bevindingen uit de wetenschap*. Den Haag: PACT/Kinderopvangfonds.

Steegers, E.A.P. (2014). *Embryonale gezondheid en preconceptiezorg*. Geraadpleegd op <https://www.ntvg.nl/>

SZW/VNG (2017). *Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen in NL 2017*. Geraadpleegd op https://vng.nl/files/vng/rapportage_monitor_2017_definitief_14122017.pdf

Veen, A., Ledoux, G., Emmelot, Y.E. & Gevers Deynoot-Schaub, M.J.J.M. (2019). *Integrale kindcentra over wat hen kenmerkt*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut.

Bijlage 1 – Richtinggevende uitspraken college B&W 23 april 2019

Aan het College van Burgemeester & Wethouders is op grond van de bevindingen en aanbevelingen uit het 'evaluatierapport onderwijsachterstandenbeleid gemeente Assen' en het 'inspectierapport voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang in de gemeente Assen' richtinggevende uitspraken voorgelegd die als kader dienen voor het opstellen van onderwijsachterstandenbeleid voor de periode 2020-2023.

Het college heeft de volgende uitspraken gedaan ten aanzien van het onderwijsachterstandenbeleid:

- De gemeente Assen bekostigt peuteropvang voor peuters vanaf 2,5 jaar en vanaf 2 jaar voor peuters die een vve-indicatie hebben van de GGD.
- Om in aanmerking te komen voor kindgebonden peuteropvangsubsidie moet de aanbieder van peuteropvang aantoonbaar een inhoudelijke samenwerking hebben met het primair onderwijs (t.b.v. een doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen).
- Het beschikbare budget wordt gebruikt om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Het budget dat overblijft wordt ingezet voor (1) het verhogen van de ouderbetrokkenheid bij vve en (2) het verbeteren van de pedagogische/educatieve vaardigheden van pedagogisch medewerkers.

Bijlage 2 – Data

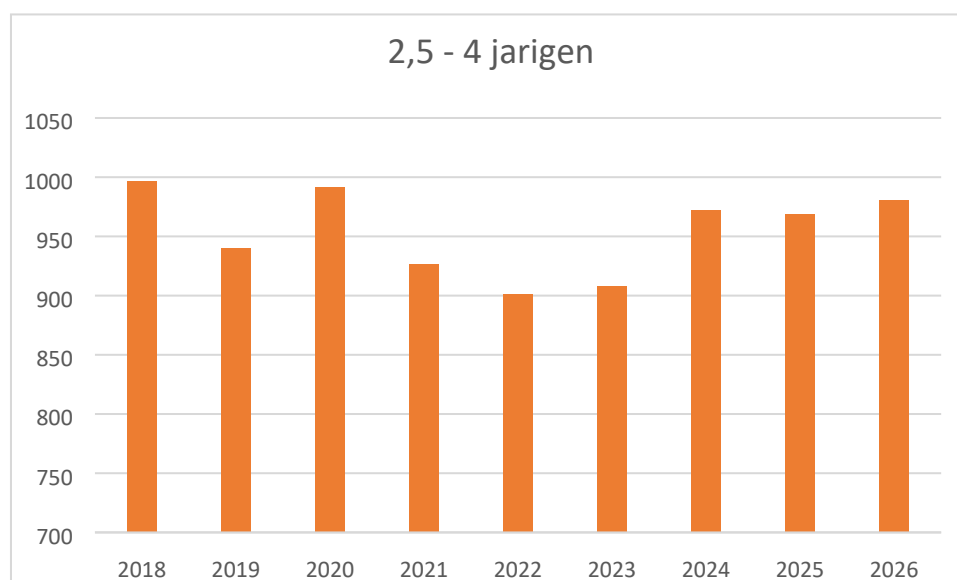
Aantal twee- en driejarigen

In Assen zijn er op 1 januari 2020 1299 twee- en driejarigen. De verwachting is dat dit aantal in de komende jaren afneemt tot onder de 1200, maar vanaf 2024 weer op het niveau is als in 2020.

Als we dan iets meer inzoomen op de leeftijdsgroep van 2,5 tot 4-jarigen, dan is er een vergelijkbare voorspelling te zien.

Leeftijd	2018	2019	2020	Prognose 2020					
				2021	2022	2023	2024	2025	2026
0	609	577	557	625	619	630	633	649	649
1	656	617	595	564	632	631	635	641	659
2	602	666	614	607	573	648	639	646	654
3	696	607	685	623	615	584	653	646	654
4	661	699	607	691	629	624	585	657	651

Leeftijd	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
2 en 3	1298	1273	1299	1230	1188	1232	1292	1292	1308
2,5 - 4	997	940	992	927	902	908	973	969	981

Bron: Gegevens en prognoses van de gemeente Assen (peildatum 1 januari)

Bijlage 3 – Wettelijke kaders

Wet op het Primair Onderwijs

Artikel 165. Activiteiten voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal

Indien burgemeester en wethouders in samenwerking met de bevoegde gezagsorganen van de scholen, activiteiten ter bevordering van de beheersing van de Nederlandse taal op scholen willen verrichten met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden, wordt het onderwijs zodanig ingericht dat deze activiteiten plaatsvinden geheel of gedeeltelijk gedurende dan wel buiten het aantal uren onderwijs dat leerlingen op grond van artikel 8 tenminste ontvangen. Een leerling neemt slechts deel aan deze activiteiten als nadat de ouders van de leerling hun instemming schriftelijk kenbaar hebben gemaakt aan het bevoegd gezag.

Artikel 166. Voorschoolse educatie

1) Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat er in een gemeente voldoende voorzieningen in aantal en spreiding zijn waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal, als bedoeld in artikel 167, eerste lid, deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie die voldoet aan de bij of krachtens artikel 1.50b van de Wet kinderopvang vastgestelde bepalingen.

Artikel 167. Afspraken voor- en voerschoolse educatie

1) Burgemeester en wethouders voeren ten minste jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken over:

- a. met het oog op een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie:
 - 1°. het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie,
 - 2°. de wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en voerschoolse educatie, en
 - 3°. de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar voerschoolse educatie, en
- b. resultaten van voerschoolse educatie.

2) Burgemeester en wethouders voeren overleg en maken de afspraken, bedoeld in het eerste lid, met de volgende partijen:

- a. voor het eerste lid, onderdeel a: met de bevoegde gezagsorganen van scholen en de houders van kindercentra als bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente,
- b. voor het eerste lid, onderdeel b: met de bevoegde gezagsorganen van scholen.

Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.

3) Een houder van een kindercentrum verwerkt persoonsgegevens met als doel de bevordering van een goede doorstroom naar het basisonderwijs. De gegevens die een houder van een kindercentrum verplicht overdraagt aan het bevoegd gezag van een basisschool over leerlingen die op de basisschool zijn ingeschreven, zijn het programma van voorschoolse educatie dat een leerling heeft gevolgd en de duur van het programma dat is gevolgd. Houders van kindercentra maken afspraken met de basisscholen binnen een gemeente over de wijze van gegevenslevering. De bewaartermijn voor de overgedragen gegevens is twee jaar nadat het kind het kindercentrum heeft verlaten.

Artikel 167a. Overleg onderwijsachterstandenbeleid

1) Burgemeester en wethouders en de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang, bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente voeren tenminste jaarlijks overleg over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen. Het overleg is gericht op het maken van afspraken over de in de eerste volzin bedoelde onderwerpen. Deze afspraken hebben zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen. De inspectie rapporteert jaarlijks over de mate waarin die doelen worden bereikt. Burgemeester en wethouders kunnen de uitkomsten van het verplichte op overeenstemming gerichte overleg omzetten in bindende afspraken over onder andere de te realiseren prestaties en inspanningen, die – alvorens de afspraken tot stand komen – aan alle partijen worden voorgelegd. Indien het overleg over de voorgenomen bindende afspraken niet tot overeenstemming leidt, schrijven burgemeester en wethouders een nieuw overleg uit, waarbij zij initiatieven nemen tot het bereiken van een zo groot mogelijke consensus. Indien ook dit overleg niet tot

overeenstemming leidt, vragen burgemeester en wethouders of een van de bevoegde gezagsorganen aan de geschillencommissie, bedoeld in het tweede lid, om een bindend advies. De geschillencommissie brengt binnen 4 weken aan burgemeester en wethouders dan wel aan het bevoegd gezag dat om het advies heeft verzocht, een bindend advies uit. Burgemeester en wethouders maken dit advies bekend aan de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang, bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente.

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

In deze wet staan alle basisvoorwaarden voor de kwaliteit van voorschoolse educatie. Alle artikelen van deze wet zijn te lezen op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027961/2019-02-09>

Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK)

Deze wet wijzigt de Wet kinderopvang in verband met de herijking en harmonisatie van enige kwaliteitseisen voor kindercentra en peuterspeelzalen, de innovatie van die kwaliteitseisen en het aanpassen van enige eisen aan de kwaliteit van voorschoolse educatie. De wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang bestaat uit vier thema's:

- De ontwikkeling van het kind staat centraal
- Veiligheid en gezondheid
- Stabiliteit en pedagogisch maatwerk
- Kinderopvang is een vak

Per thema zijn er kwaliteitseisen opgesteld. Deze zijn te lezen op

<https://www.veranderingenkinderopvang.nl/kwaliteit/wet-ikk>

Dit is een website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Alle artikelen van deze wet zijn te lezen op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039785/2018-02-28>

Wet Kinderopvang

Artikel 1.50a

De houder van een kindercentrum neemt deel aan het overleg tussen het college en de bevoegde gezagsorganen van scholen over het onderwijsachterstandenbeleid, bedoeld in de artikelen 167 en 167a van de Wet op het primair onderwijs en werkt mee aan de totstandkoming van de afspraken en de nakoming ervan.

Alle artikelen van deze wet zijn te lezen op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0017017/2019-01-01>

Bijlage 4 – Indeling in groepen en ouderbijdrage

De totale groep peuters die in aanmerking komen voor een voorschools aanbod is te verdelen in vier subgroepen.

We kennen de volgende indeling:

- Peuters *met* een vve-indicatie van wie de ouders *geen* recht hebben op kinderopvangtoeslag
- Peuters *met* een vve-indicatie van wie de ouders *wel* recht hebben op kinderopvangtoeslag
- Peuters *zonder* vve-indicatie van wie de ouders *geen* recht hebben op kinderopvangtoeslag
- Peuters *zonder* vve-indicatie van wie de ouders *wel* recht hebben op kinderopvangtoeslag

Alle ouders betalen voor de eerste 8 uren peuteropvang een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.

Dit bedrag wordt tot de gemeentelijke kostprijs²⁴ aangevuld door

- de kinderopvangtoeslag + een gemeentelijke bijdrage; of
- een gemeentelijke bijdrage.

De kinderopvangtoeslagtabel die door het rijk jaarlijks wordt opgesteld voor de berekening van de kinderopvangtoeslag is hierbij een belangrijk onderdeel.

Voor peuters met een vve-indicatie zijn de tweede 8 uren peuteropvang in zijn geheel voor rekening van de gemeente.

²⁴ Jaarlijks wordt de gemeentelijke kostprijs (uurtarief) vastgesteld door het college.

Gemeente Assen

